SANSKRIT

PAPER-II

DEC-19/07

Name & Signature of the Invigilator

....

....

OMR Answer Sheet No. :

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : ....

....

Time : 2 Hours] **No. of Printed Pages : 26** **[Maximum Marks : 200**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   - (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
   - (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
   - (*iii*) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

   Example : (A) ● (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા **સો (૧૦૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.**
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
   - (*i*) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
   - (*ii*) કવરપૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
   - (*iii*) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં ઓવલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

   ઉદાહરણ : (A) ● (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર–II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અન્તિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્ન કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજીનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજીનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

SANSKRIT

PAPER-II

Note : This paper contains **ONE HUNDRED (100)** multiple-choice questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

सूचना : अस्मिन् प्रश्नपत्रे शतसङ्ख्यात्मका बहुविकल्पाः प्रश्नाः सन्ति। प्रत्येकस्य प्रश्नस्य कृते अङ्कद्वयं निर्धारितम्। **सर्वे** प्रश्नाः समाधेयाः।

---

1. भैषज्यवेदः इति नामान्तरं विद्यते –

   (A) ऋग्वेदस्य (B) अथर्ववेदस्य

   (C) शुक्लयजुर्वेदस्य (D) कृष्णयजुर्वेदस्य

2. शिवसङ्कल्पसूक्तस्य मन्त्रसंख्या –

   (A) षट् (B) सप्त

   (C) अष्टौ (D) नव

3. ब्राह्मणग्रन्थानां मुख्यविषयः –

   (A) विधिभागः (B) अर्थवादः

   (C) प्रयोजनम् (D) निर्वचनम्

4. 'वृत्रहन्' इति नामाभिधानम् –

   (A) इन्द्रस्य (B) वरुणस्य

   (C) अग्नेः (D) विष्णोः

5. 'अन्नं ब्रह्म' इति प्रतिपाद्यते –

(A) बृहदारण्यकोपनिषदि (B) तैत्तिरीयोपनिषदि

(C) ईशोपनिषदि (D) केनोपनिषदि

6. ऋग्वेदादिभाष्यभूमिकायाः रचयिता अस्ति –

(A) श्रीपाददामोदरसातवलेकरः (B) स्वामी दयानन्दः

(C) सायणः (D) विश्वबन्धुः

7. नासदीयसूक्तसन्दर्भे नोल्लिख्यते –

(A) सृष्टेः प्रागवस्थायां जगत् अज्ञानेन आच्छादितम्।

(B) सर्वप्रथमं कामः उत्पन्नः।

(C) सृष्टेः रहस्यं परमात्मा अपि जानाति न वा।

(D) परमात्मनो त्रयो पादाः अमृतमये द्युलोके स्थिताः।

8. 'अयमेव अग्निः वैश्वानरः' इति कस्य मतम् ?

(A) औदुंबरायणस्य (B) शाकपूणेः

(C) पूर्वेषां याज्ञिकानाम् (D) वार्ष्यायणेः

9. ऋग्वेदे अग्नेः कति जन्मनाम् उल्लेखः ?

(A) द्वयोः जन्मनोः
(B) त्रयाणां जन्मनाम्
(C) चतुर्णां जन्मनाम्
(D) पञ्च जन्मनाम्

10. वैदिकगीतिकाव्यरूपेण परिगणितः –

(A) इन्द्रसूक्तः
(B) पृथिवीसूक्तः
(C) उषस्सूक्तः
(D) वरुणसूक्तः

11. निरुक्ते यास्काचार्यः कति पदानां निर्वचनमकरोत् –

(A) दशाधिकम्
(B) शताधिकम्
(C) सहस्राधिकम्
(D) पञ्चाधिकम्

12. 'श्रेयश्च प्रेयश्च' इति चर्चा कुत्र वर्णिता ?

(A) ईशोपनिषदि
(B) केनोपनिषदि
(C) कठोपनिषदि
(D) तैत्तिरीयोपनिषदि

13. दक्षिणा मघोनी मघवती। अत्र मघमिति –

(A) मधु
(B) रसम्
(C) धनम्
(D) पीतम्

14. शरीरनाशादुत्तरं पुनर्जन्म नास्ति इदं मतमस्ति –

(A) चार्वाकाणाम् (B) बौद्धानाम्

(C) जैनानाम् (D) त्रयाणामपि

15. घटस्य असमवायिकारणमस्ति –

(A) कपालद्वयम् (B) कुम्भकार:

(C) कुलालचक्रम् (D) कपालद्वयस्य संयोग:

16. न्यायाभिमतानि प्रमाणानि सन्ति –

(A) त्रीणि – प्रत्यक्षमनुमानमाप्तवचनं च।

(B) चत्वारि – प्रत्यक्षानुमानोपमानशब्दा:।

(C) पञ्च – प्रत्यक्षमनुमानमुपमानमर्थापत्ति: शब्दश्च।

(D) उक्तेषु कतमोऽपि विकल्पो न समीचीन:।

17. 'एकादश्यां फलाहारं कुर्यात्', इदमुहारणमस्ति –

(A) अपूर्वविधे: (B) प्रयोगविधे:

(C) परिसंख्याविधे: (D) नियमविधे:

18. आर्थीभावनादृष्ट्या इतिकर्तव्यताकाङ्क्षायाम् अपेक्ष्यते –

(A) अर्थवादवाक्यं
(B) प्रयाजादि अङ्गजातम्
(C) दर्शपौर्णमासः
(D) शाब्दी भावना

19. विवेकसाधनस्वरूपः कः ?

(A) प्राणमयकोशः
(B) विज्ञानमयकोशः
(C) मनोमयकोशः
(D) एतेषु न कोऽपि

20. सदसद्भ्यामनिर्वचनीयं त्रिगुणात्मकम् –

(A) अध्यारोपः
(B) अज्ञानम्
(C) अपवादः
(D) ज्ञानम्

21. 'लिङ्गलिङ्गिपूर्वकम्' इति –

(A) अनुमानम्
(B) प्रत्यक्षम्
(C) उपमानम्
(D) शाब्दः

22. परार्थानुमाने न परिगणितम् –

(A) हेतुः
(B) उदाहरणम्
(C) अपनयः
(D) प्रतिज्ञा

23. 'शब्दो नित्यः कृतकत्वात्' इत्यत्र हेत्वाभासः अस्ति –

(A) असाधारणः
(B) असिद्धः
(C) सत्प्रतिपक्षः
(D) विरुद्धः

24. 'घटः पटः नास्ति' इत्यत्रास्ति –

(A) प्रागभावः
(B) प्रध्वंसाभावः
(C) अन्योन्याभावः
(D) अत्यन्ताभावः

25. योगसूत्रव्यासभाष्यानुसारं प्रत्यक्षं प्रमाणमस्ति –

(A) विशेषावधारणप्रधाना चित्तवृत्तिः
(B) इन्द्रियाणि
(C) मनः
(D) पौरुषेयश्चित्तवृत्तिबोधः

26. योगदर्शनानुसारं वन्ध्यासुतस्य ज्ञानमस्ति –

(A) प्रमाणम्
(B) विकल्पः
(C) विपर्ययः
(D) स्मृतिः

27. प्रकृति-पुरुष-संयोगस्य कः परिणामोऽस्ति –

(A) तन्मात्रनिर्माणम्
(B) सृष्टेः उत्पत्तिः
(C) कैवल्य-प्राप्तिः
(D) एतेषु न कोऽपि

28. ज्ञातविषयं ज्ञानम् –

(A) स्मृतिः
(B) मतिः
(C) बुद्धिः
(D) श्रुतिः

29. संदिग्धसाध्यवान् –

(A) अपक्षः
(B) सपक्षः
(C) विपक्षः
(D) पक्षः

30. 'शब्दधातुसमीक्षा' इत्याख्यस्य ग्रन्थस्य प्रणेता कथ्यते –

(A) कैय्यटः
(B) नागेशभट्टः
(C) शाकटायनः
(D) भर्तृहरिः

31. 'केवलं बुद्ध्युपादाना क्रमरूपानुपातिनी' इत्यनेन प्रदर्शिता वागस्ति –

(A) वैखरी
(B) मध्यमा
(C) पश्यन्ती
(D) परा

32. पं. युधिष्ठिरो मीमांसकः पाणिनेः कालं निर्धारयति –

(A) विक्रमसंवत्सरात् 800 वर्षपूर्वम्।
(B) विक्रमसंवत्सरात् 350 वर्षपूर्वम्।
(C) विक्रमसंवत्सरात् 2900 वर्षपूर्वम्।
(D) विक्रमसंवत्सरात् 1500 वर्षपूर्वम्।

33. अधोलिखितेषु अशुद्धं प्रयोगं निर्दिशत –

(A) नमस्तत्कर्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः प्रभवति।
(B) परिक्षीणः कश्चित् स्पृहयति यवानां प्रसृतये।
(C) गुणानुरोधस्य विना न सत्क्रिया।
(D) बिभेत्यल्पश्रुताद् वेदः।

34. य-र-ल-वा: सन्ति –

(A) महाप्राणा: (B) अल्पप्राणा:

(C) उभयरूपा: (D) एतेषु न केऽपि

35. स .... खञ्ज:।

(A) पादेन (B) पादात्

(C) पादस्य (D) पादम्

36. 'शर्' प्रत्याहारे सम्मिलित: वर्ण: –

(A) प (B) क

(C) ह (D) स

37. 'चोरभयम्' इत्यत्र को समास: –

(A) द्वन्द्व: (B) तत्पुरुष:

(C) बहुव्रीहि: (D) अव्ययीभाव:

38. 'द्रोणो व्रीहि:' इत्यत्र द्रोणे प्रथमाविभक्ति: वर्तते –

(A) परिमाणविशेषार्थे (B) परिमाणसामान्यार्थे

(C) परिच्छेदकार्थे (D) परिच्छेद्यार्थे

39. अनेन वाक्यपदीयस्योपरि टीका न रचिता –

(A) वृषभदेवेन (B) हेलाराजेन

(C) रघुनाथशर्मणा (D) नागेशभट्टेन

40. सवर्णसंज्ञाविधायकं सूत्रमस्ति –

(A) अणुदित्सवर्णस्य चाप्रत्ययः। (B) इकोऽसवर्णे शाकल्यस्य ह्रस्वश्च।

(C) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्। (D) अकः सवर्णे दीर्घः।

41. 'अरणिस्थं यथा ज्योतिः प्रकाशान्तरकारणम्।

तद्वच्छब्दोऽपि बुद्धिस्थः श्रुतीनां कारणं पृथक्॥' – अत्र 'बुद्धिस्थः शब्दः' इत्यनेन अभिप्रेतः पदार्थः अस्ति –

(A) ध्वनिः (B) स्फोटः

(C) ब्रह्म (D) परा वाक्

42. अधोलिखितेषु व्याकरणाध्ययनस्य प्रयोजनं नास्ति –

(A) अनुलोम (B) रक्षा

(C) सक्तुमिव (D) लाघवः

43. 'दुष्टाः सज्जनेभ्यो द्रुह्यन्ति' इति केन सूत्रेण सिद्धं भवति ?

(A) दिवः कर्म च।
(B) क्रुधद्रुहेर्ष्यासूयार्थानां यं प्रति कोपः।
(C) राधीक्ष्योर्यस्य विप्रश्नः।
(D) क्रुधद्रुहोरुपसृष्टयोः कर्म।

44. हलोऽनन्तराः –

(A) टि
(B) संहिता
(C) संयोगः
(D) विभाषा

45. 'रमा' इति पदे अधोलिखितेषु कः प्रत्ययः ?

(A) चाप्
(B) डाप्
(C) ङीप्
(D) टाप्

46. बाह्यप्रयत्नस्य भेदाः –

(A) नव
(B) दश
(C) एकादश
(D) द्वादश

47. 'ओदनं भुञ्जानो विषं भुङ्क्ते' इति उदाहरणं कस्मिन् सूत्रे प्राप्यते ?

(A) तथायुक्तं चानीप्सितम्।
(B) कर्तुरीप्सिततमं कर्म।
(C) कर्मणि द्वितीया।
(D) अकथितं च।

48. अधोलिखितानाधारीकृत्य समुचितं विकल्पं चिनुत –

(*a*)	वसन्ततिलका	(*i*)	चतुर्दशाक्षराणि
(*b*)	शिखरिणी	(*ii*)	एकोनविंशत्याक्षराणि
(*c*)	शार्दूलविक्रीडितम्	(*iii*)	पञ्चदशाक्षराणि
(*d*)	मालिनी	(*iv*)	सप्तदशाक्षराणि

विकल्पाः –

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)

49. 'घण्टाकविः' इति नाम्ना कः प्रसिद्धः ?

(A) भारविः

(B) कालिदासः

(C) भवभूतिः

(D) माघः

50. अधोलिखितानाधारीकृत्य समुचितं विकल्पं चिनुत –

(*a*)	पण्डिताक्षमाराव	(*i*)	अनार्कली
(*b*)	अम्बिकादत्तव्यास:	(*ii*)	शिवराजविजय:
(*c*)	श्रीधरभास्करवर्णेकर:	(*iii*)	शिवराज्योदयम्
(*d*)	वी. राघवन्	(*iv*)	सत्याग्रहगीता

विकल्पा: –

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)

51. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य कथाया: आधार: –

(A) महाभारतम्   (B) रामायणम्

(C) अग्निपुराणम्   (D) कोऽपि न

52. विश्रुतचरितं अस्मिन् ग्रन्थे वर्तते –

(A) बुद्धचरिते (B) नैषधीयचरिते

(C) हर्षचरिते (D) दशकुमारचरिते

53. अधोलिखितेषु चतुरङ्को नास्ति –

(A) डिमः (B) समवकारः

(C) ईहामृगः (D) नाटिका

54. 'वाच्य एव वाक्यार्थः' इति मतमस्ति –

(A) ध्वनिवादिनाम् (B) स्फोटवादिनाम्

(C) अन्विताभिधानवादिनाम् (D) अभिहितान्वयवादिनाम्

55. 'गङ्गायां घोषः' इत्यत्र प्रयोजनं प्रत्याय्यते –

(A) व्यञ्जनया (B) तात्पर्यवृत्त्या

(C) लक्षणया (D) उक्ताभिस्तिसृभिरपि

56. 'साधर्म्यमुपमा भेदे' इत्यत्र 'भेदे' पदं संबध्यते –

(A) कार्यकारणाभ्याम् (B) उपमानोपमेयाभ्याम्

(C) अवयवावयविभ्याम् (D) सामान्यविशेषाभ्याम्

57. 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्' इत्यत्र 'रसात्मक' – शब्दस्य विश्वनाथाभिमतः विग्रहोऽस्ति –

(A) रसस्य आत्मा

(B) रसे आत्मा यस्य

(C) रसः आत्मनि यस्य

(D) रसः आत्मा यस्य

58. व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स ध्वनिरिति सूरिभिः कथितः, इत्यत्र 'व्यङ्क्तः' इत्यस्य क्रियापदस्य कर्तास्ति –

(A) व्यङ्ग्यार्थः व्यञ्जकः शब्दश्च

(B) काव्यविशेषो ध्वनिश्च

(C) वाच्यार्थः वाचकः शब्दश्च

(D) काव्यविशेषः सूरयश्च

59. करुणरसस्य वर्णः कः ?

(A) कपोतः

(B) श्यामः

(C) श्वेतः

(D) नीलः

60. 'गोसदृशो गवयः' इत्यत्र केनोपायेन सङ्केतग्रहः भवति ?

(A) अनुमानात्

(B) आप्तवाक्यात्

(C) उपमानात्

(D) वाक्यशेषात्

61. विश्वनाथेन लक्षणायाः भेदाः स्वीकृताः –

(A) पञ्चाशत्

(B) षष्टिः

(C) सप्ततिः

(D) अशीतिः

62. 'करारविन्देन पदारविन्दं मुखारविन्दे विनिवेशयन्तम्।

वटस्य पत्रस्य पुटे शयानं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि॥' – इत्यत्र छन्दः वर्तते –

(A) आर्या
(B) उपजातिः
(C) शालिनी
(D) मालिनी

63. मम्मटानुसारेण 'पूर्णोपमायाः भेदाः सन्ति' –

(A) त्रयः
(B) पञ्च
(C) षट्
(D) नव

64. भुक्तिवादस्य प्रणेता –

(A) भट्टनायकः
(B) भट्टलोल्लटः
(C) आनन्दवर्धनः
(D) मम्मटः

65. दशकुमारचरिते कति उच्छ्वासाः सन्ति ?

(A) पञ्च
(B) षट्
(C) सप्त
(D) अष्टौ

66. दशरूपकानुसारेण वस्तु –

(A) द्विधा
(B) त्रिधा
(C) चतुर्धा
(D) पञ्चधा

67. 'धर्मादिसाधनोपाया: सुकुमार: क्रमोदित:' इति केनोक्तम् –

(A) कुन्तकेन
(B) भरतेन
(C) जगन्नाथेन
(D) आनन्दवर्धनेन

68. आचार्यविश्वनाथानुसारं गद्यकाव्यस्य भेदा: –

(A) चत्वार:
(B) पञ्च
(C) षट्
(D) सप्त

69. अतादृशि गुणीभूतव्यङ्ग्यं व्यङ्ग्ये तु –

(A) उत्तमम्
(B) मध्यमम्
(C) अधमम्
(D) उत्तमोत्तमम्

70. 'यावत्स्थास्यन्ति गिरय: सरितश्च महीतले' इत्यस्या: पङ्क्ते उत्तरार्धं चिनुत –

(A) जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी।
(B) अपि स्वर्णमयी लङ्का न मे लक्ष्मण रोचते।
(C) तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचरिष्यति।
(D) एवमास्ते महाभाग सीता शोकपरायणा।

71. अशोकस्य अभिलेखाः कस्यां भाषायां रचिताः ?

(A) वैदिक संस्कृत (B) लौकिक संस्कृत

(C) पालि (D) प्राकृत

72. मन्दसौरतः प्राप्तः यशोधर्मणः अभिलेखस्य लेखकः –

(A) ईश्वरः (B) रविकीर्तिः

(C) गोविन्दः (D) हरिषेणः

73. कौटिल्यस्य मतेन राज्ञा –

(A) तीक्ष्णदण्डेन भवितव्यम् (B) मृदुदण्डेन भवितव्यम्

(C) यथार्हदण्डेन भवितव्यम् (D) अदण्डेन भवितव्यम्

74. दण्डनीतिरेव विद्या अस्ति इति मतमस्ति –

(A) कौटिल्यस्य (B) बृहस्पतेरनुयायिनाम्

(C) मनोरनुयायिनाम् (D) औशनसानाम्

75. वैदिक 'ळ' ध्वनितः लौकिकसंस्कृतभाषायां निष्पन्नो ध्वनिः –

(A) ड (B) ल

(C) ळ (D) ढ

76. संस्कृतभाषाया: स्वरूपं कीदृशम् प्रतीयते ?

(A) प्रशिष्टम्
(B) प्रश्लिष्टम्
(C) योगात्मकम्
(D) अयोगात्मकम्

77. के पिठरपाकवादिन: –

(A) वैशेषिका:
(B) नैयायिका:
(C) चार्वाका:
(D) पौराणिका:

78. कर्मधारयसमासस्य अन्तिम: स्वर: भवति –

(A) उदात्त:
(B) अनुदात्त:
(C) स्वरित:
(D) प्रचय:

79. मृच्छकटिकस्य विदूषक: –

(A) मैत्रेय:
(B) गौतम:
(C) वसन्तक:
(D) माढव्य:

80. 'रत्नं रत्नेन संगच्छते' इति उक्ति: प्राप्यते –

(A) कादम्बर्याम्
(B) मृच्छकटिके
(C) रत्नावल्याम्
(D) अभिज्ञानशाकुन्तले

81. ब्युह्लरमतेन ब्राह्मीलिपिः प्राधान्येन प्रादुर्भूता: –

(A) रोमनलिपितः (B) सेमेटिकलिपितः

(C) फ़िनिश्यसलिपितः (D) द्राविडलिपितः

82. शुन:शेपाख्यानं कस्मिन् ब्राह्मणग्रन्थे वर्तते ?

(A) शतपथब्राह्मणग्रन्थे (B) जैमिनीयब्राह्मणग्रन्थे

(C) ऐतरेयब्राह्मणग्रन्थे (D) गोपथब्राह्मणग्रन्थे

83. नक्षत्राणामवस्थानं गतिञ्चाधिकृत्य वेदकालस्य निर्धारणं करोति –

(A) विन्टर्निट्झ (B) जैकोबी

(C) मेक्सम्यूलर (D) वेबर्

84. वाक्यमिति संज्ञासिद्धौ कस्य पदस्यानिवार्यता विचारिता –

(A) तिङन्तस्य (B) सुबन्तस्य

(C) अव्ययस्य (D) विशेषणस्य

85. 'छत्रिणो गच्छन्ति' इति उदाहरणम् –

(A) जहल्लक्षणायाः (B) अजहल्लक्षणायाः

(C) जहदजहल्लक्षणायाः (D) व्यङ्ग्यस्य

86. पुराणस्य पञ्चसु लक्षणेषु आदितस्त्रीणि सन्ति –

(A) उपसर्ग: प्रत्यय: सर्गश्च (B) सर्ग: प्रतिसर्ग: वंशश्च

(C) सर्ग: प्रतिसर्ग: उपसर्गश्च (D) न कोऽपि

87. आलम्बनविभावत्वेन कस्य गणना भवति ?

(A) नायिकाया: (B) वेशभूषाया:

(C) आङ्गिकाभिनयस्य (D) इतिवृत्तस्य

88. कविकुलगुरुणा कालिदासेन रघुवंशस्य महाकाव्यात्मकं स्वरूपं कुत: समधिगतम् ?

(A) वाल्मीकीयाद्रामायणात् (B) व्यासरचितान्महाभारतात्

(C) नाट्यकाराद्भासाद् (D) ऋग्वेदाद्

89. प्रतिसर्गपदेन कस्य बोधो भवति ?

(A) सृष्टेरुत्पत्ते: (B) कालगणनाया:

(C) वंशानुचरितस्य (D) प्रलयस्य

90. कौटिल्यमतेन 'सर्वयुद्धप्रहरणविनीत:' क: ?

(A) नृप: (B) अमात्य:

(C) सेनापति: (D) नगराध्यक्ष:

91. मनुनोक्तं-........................ मासि कर्तव्यं शिशोर्निष्क्रमणं गृहात्।

(A) तृतीये (B) चतुर्थे

(C) पञ्चमे (D) सप्तमे

92. अपदार्थोऽपि विशेषवपुरर्थः कः स्यात् ?

(A) वाच्यार्थः (B) लक्ष्यार्थः

(C) तात्पर्यार्थः (D) सङ्केतितार्थः

93. 'आत्मा बुद्ध्या समेत्यार्थान् मनो युङ्क्ते विवक्षया' इति प्राप्यते –

(A) हारीतशिक्षायाम् (B) आपिशलिशिक्षायाम्

(C) याज्ञवल्क्यशिक्षायाम् (D) पाणिनीयशिक्षायाम्

94. 'तत्तस्य किमपि द्रव्यं यो हि यस्य प्रियो जनः' कस्योक्तिः –

(A) विद्याधरस्य (B) लवस्य

(C) रामस्य (D) लक्ष्मणस्य

95. 'यज्ञदत्तः देवदत्तं शालां गमयति' इति वाक्यमस्ति –

(A) कर्तरि (B) कर्मणि

(C) प्रेरकम् (D) अशुद्धम्

96. मृच्छकटिकस्य द्वितीयाङ्कस्य नामास्ति –

(A) द्यूतकरसंवाहको
(B) मदनिकाशर्विलको
(C) प्रवहणविपर्ययो
(D) संहार:

97. 'नदी' – संज्ञया संबद्धं कार्यं नास्ति –

(A) संबुद्धौ परे नद्यन्तस्य ह्रस्वादेश:।
(B) नद्यन्तात्परेषां ङितामाडागम:।
(C) नद्यन्तात्परस्य ङेरामादेश:।
(D) नदीभि: सह संख्यावाचिनां समास:।

98. 'पितृ' शब्दस्य षष्ठीएकवचने रूपमस्ति –

(A) पितरम्
(B) पितु:
(C) पित्रे
(D) पितॄन्

99. 'रूपवद्भार्य:' इत्यत्र पूर्वनिपातविधायकं सूत्रमस्ति –

(A) निष्ठा
(B) विशेषणं विशेष्येण बहुलम्
(C) उपसर्जनं पूर्वम्
(D) सप्तमीविशेषणे बहुव्रीहौ

100. 'वर्णादनुदात्तात्तोपधात्तो न:' इति सूत्रे अनुवृत्तिलभ्यम् अधिकारलभ्यं वा पदमस्ति –

(A) अनुपसर्जनात्
(B) जाते:
(C) स्वाङ्गात्
(D) गुणवचनात्

ROUGH WORK

SEAL